

Пантелюк Людмила

студентка

Лепетан Інна

к.е.н., доцент

Вінницький національний аграрний університет

м. Вінниця

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Розвиток системи управління має одне з ключових значень для ефективного функціонування сучасного аграрного виробництва. Для прийняття рішень з метою забезпечення ефективної діяльності суб'єктів господарювання необхідно використовувати економічну інформацію, одержання якої забезпечує управлінський облік, організація якого є важливим інструментом оцінки економічної ефективності аграрного виробництва і всієї системи господарювання. Саме економічні відносини через управлінський облік створюють базу для швидкого підйому і істотного збільшення виробництва сільськогосподарської продукції, забезпечення її зберігання і своєчасної реалізації.

Багато вітчизняних вчених розглядали питання теорії і практики організації управлінського обліку, а саме: І.М. Белова, М.Я. Дем'яненко, Г.Г.Кірійцев, В.Г. Лінник, І.Б. Садовська, Б.М. Струк, В.В. Яворов та інші.

Згідно Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [1] підприємство, залежно від своїх потреб, має право визначати форму обліку, порядок і спосіб реєстрації, узагальнення та аналізу інформації тощо. На сьогодні сільськогосподарські підприємства використовують План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій. Облік на сільськогосподарських підприємствах має певні особливості, які, в першу чергу, пов'язані із технологією вирощування біологічних активів рослинництва і тваринництва, що є основою саме цієї галузі національного господарства, а отже, впливають на його організацію. Галузева специфіка визначає структуру і зміст статей витрат. В межах одного господарства займаються виробництвом різноманітних видів сільськогосподарської продукції, облік яких має свої особливості, що визначають класифікацію витрат, методи обліку і калькулювання собівартості продукції, і тим самим впливають на організацію поточного та стратегічного управлінського обліку в сільському господарстві [2].

Велике значення в управлінні підприємством відіграє інформація, яка повинна відповідати певним вимогам, які зазначені на рис. 1.

Таким чином, організація розробки і впровадження системи управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах повинна проходити у поступовому, взаємообумовленому та обґрунтованому втіленні в практичну обліково-аналітичну діяльність ідей управлінської орієнтації.

Рис. 1. Вимоги щодо інформаційного забезпечення підприємства

Отже, для створення ефективного управлінського обліку на сільськогосподарських підприємствах необхідно вирішити наступні завдання:

- необхідно розробити пропозиції щодо створення та вдосконалення існуючої системи управлінської звітності;
- дослідити особливості функціонування та дієвість системи внутрішньогосподарського планування;
- з'ясувати суть та визначити місце управлінського обліку в інформаційному забезпеченні управління виробництвом;
- розробити практичні рекомендації щодо організації та методу аналітичного обліку витрат на виробництво в сільському господарстві, включаючи управлінський його аспект.

Тому, одним із найважливіших завдань управлінського обліку для керівників аграрних підприємств повинно бути формування повної і достовірної облікової інформації про результати діяльності виробничих і функціональних підрозділів підприємств.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. №996–XIV : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Белова І.М. Управлінський облік в умовах сільськогосподарського виробництва/ Белова І.М. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/sre/2012_1/234.pdf.

3. Струк Б.М. Управлінський облік на сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / Струк Б.М. – Режим доступу до статті : http://www.rusnauka.com/1_KAND_2010/Economics/7_57919.doc.htm.

4. Яворов В.В. Удосконалення управлінського обліку в сільськогосподарських підприємствах [Електронний ресурс] / Яворов В.В. – Режим доступу до статті : http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/e_apk/2010_3/10_03_23.pdf.

Сава Андрій

к.е.н., с.н.с., завідувач відділу

Тернопільська державна сільськогосподарська

дослідна станція ІКСГП НААН

м. Тернопіль

Завитій Ольга

к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль

ОЦІНКА ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Підвищення економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств, на наш погляд, насамперед, залежить від обґрунтування раціональних параметрів їх функціонування та розвитку, запровадження інтенсивних технологій агропромислового виробництва, поліпшення рівня використання трудового потенціалу тощо. Все це зумовлює необхідність застосування адекватної оцінки економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств.

Серед основних економічних критеріїв ефективності діяльності сільськогосподарського підприємства, як і будь якого господарюючого суб'єкта, є прибуток. Завдяки прибутку, одержаного від порівняння доходів з витратами, і ефективності як результату їх зіставлення, визначають фінансовий стан підприємств і зацікавленість власників у господарській діяльності та відповідно в створенні доданої вартості для подальшого розвитку.

У процесі оцінки економічної ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств згідно сучасної статистичної методології вважаємо за необхідне визначати наступні показники:

- натуральні показники обсягів виробництва і реалізації аграрної продукції;
- величина і структура витрат на виробництво аграрної продукції;
- повна собівартість та чистий дохід від реалізації продукції;